Agatha Christie

Aventura mormântului egiptean

Întotdeauna am considerat că una dintre cele mai palpitante şi dramatice din numeroasele aventuri, pe care le-am trăit alături de Poirot, a fost investigarea straniei serii de decese ce s-au succedat după descoperirea şi deschiderea mormântului faraonului Men-her-Ra1.

După descoperirea mormântului lui Tutankhamon2 de către lordul Carnarvon3, sir John Willard şi domnul Bleibner din New York şi-au continuat săpăturile nu departe de Cairo, în apropierea Piramidelor de la Gizeh4 şi au dat, în mod neaşteptat, peste o serie de camere funerare. Descoperirea lor a stârnit mare interes. Se părea că mormântul aparţinuse faraonului Men-her-Ra, unul dintre acei faraoni slabi ai celei de-a opta dinastii, când vechiul regat era pe cale de a decădea. Se ştia foarte puţin despre această perioadă iar privitor la descoperiri s-a scris mult în ziare.

Curând a avut loc un eveniment care reţinu interesul publicului. Sir John Willard a murit, aproape pe neaşteptate, de atac de inimă.

Ziarele de senzaţie au folosit imediat prilejul pentru a reactualiza toate vechile poveşti cu superstiţii legate de ghinionul ce-l purtau unele comori egiptene. Nefericita mumie de la British Museum, acel „castan” albit de vreme, a fost scoasă în faţă, cu proaspătă ardoare, a fost apărată de muzeu,

şi, cu toate superstiţiile, s-a bucurat de un interes nobişnuit.

Două săptămâni mai târziu, domnul Bleibner a murit otrăvit şi, câteva zile mai apoi, un nepot de-al său s-a împuşcat la New York. „Blestemul lui Men-her-Ra” era tema zilei şi puterea magică a Egiptului de odinioară era exaltată până la culmea unui fetiş.

Cam pe atunci, Poirot a primit o scurtă notă de la lady Willard, văduva arheologului, prin care îi cerea să se ducă s-o vadă la casa ei din Kensington Square. Eu l-am însoţit.

Lady Willard era o femeie înaltă, subţire, îmbrăcată în doliu. Faţa ei răvăşită purta mărturia recentei sale nenorociri.

— Vă mulţumesc că aţi venit atât de repede, monsieur Poirot.

— Sunt la ordinele dumneavoastră, lady Willard. Aţi dorit să mă consultaţi?

— Sunteţi, după câte ştiu, detectiv, dar nu numai în calitate de detfectiv vreau să vă consult. Ştiu că aveţi vederi originale, imaginaţie, experienţă cu oamenii. Spuneţi-mi, monsieur Poirot, ce părere aveţi despre supranatural?

Poirot a ezitat o clipă înainte de a răspunde. Părea că meditează. În cele din urmă spuse:

— Să ne înţelegem bine, lady Willard. Nu-mi puneţi o întrebare de ordin general. Ea are o semnificaţie personală, nu-i aşa? Vă referiţi pe ocolite la moartea soţului dumnevoastră?

— Aşa este, recunoscu ea.

— Doriţi ca eu să investighez circumstanţele decesului său?

— Aş dori să-mi confirmaţi exact cât este pălăvrăgeală jurnalistică şi cât se poate spune că se bazează pe adăvăr? Trei morţi, monsieur Poirot – fiecare explicabilă în sine, dar luate împreună – o coincidenţă aproape de necrezut – şi toate în răstimpul unei luni de la deschiderea mormântului! Poate fi simplă superstiţie, poate fi un blestem puternic din trecut care acţionează pe căi necunoscute ştiinţei moderne. Faptul rămâne – trei morţi! Şi mă tem, monsieur Poirot, mă tem groaznic. Că s-ar putea să nu fie încă sfârşitul.

— Pentru cine vă temeţi?

— Pentru fiul meu. Când s-a răspândit vestea morţii soţului meu eram bolnavă. Băiatul care tocmai venise de la Oxford, a plecat acolo. El a adus corpul tatălui său acasă, dar acum a plecat din nou, în ciuda rugăminţilor şi implorărilor mele. Este atât de fascinat de munca asta încât intenţionează să-i ia locul părintelui său şi să continue sistemul săpăturilor. M-aţi putea socoti o femeie proastă, credulă, dar, monsieur Poirot, mă tem. Să presupunem că spiritul faraonului mort nu s-a potolit încă! Poate vi se pare că vorbesc prostii…

— Nu, deloc, lady Willard, spuse Poirot repede. Şi eu cred în forţa superstiţiei, ca una dintre cele mai mari forţe cunoscute vreodată.

M-am uitat la el surprins. Nu l-am crezut niciodată pe Poirot superstiţios, dar micuţul domn era, evident, serios.

— Ceea ce îmi cereţi, de fapt, este să vă protejez fiul? Am să fac tot ceea ce-mi stă în putinţă să nu i se întâmple nimic rău.

— Da, în mod obişnuit, dar împotriva unei influenţe oculte?

— În volume ale Evului mediu, lady Willard, veţi găsi multe mijloace de a contracara magia neagră. Poate, pe atunci, se ştia mai mult decât ştim noi, oamenii de azi, cu toată ştiinţa cu care ne lăudăm. Dar să ne întoarcem la faptele care m-ar călăuzi. Soţul dumneavoastră a fost întotdeauna un egiptolog pasionat, nu-i aşa?

— Da, începând din tinereţe. Era unul din cei mai mari specialişti în materie.

— Dar, după câte-am înţeles, domnul Bleibner era un fel de amator?

— Cam aşa ceva. Era un om foarte bogat care se preocupa, cu uşurinţă, de orice subiect ce se întâmpla să-i stimuleze fantezia. Soţul meu a reuşit să-i trezească interesul pentru egiptologie şi cu banii săi a fost finanţată expediţia.

— Şi nepotul? Ce ştiţi despre apucăturile lui? Avea vreo legătură cu echipa?

— Nu cred. De fapt, n-am ştiut niciodată de existenţa sa, până când am citit despre moartea lui în ziare. Nu cred deloc că el şi domnul Bleibner ar fi putut fi prea apropiaţi. N-a spus niciodată că ar avea vreo rudă.

— Cine sunt ceilalţi membri ai echipei?

— Ei bine, dr. Tosswill, un funcţionar mărunt de la British Museum; domnul Schneider de la Metropolitan Museum din New York; un secretar tânăr american; dr. Ames, care însoţea expediţia în virtutea profesiunii sale şi Hassan, devotatul servitor băştinaş al soţului meu.

— Vă amintiţi numele secretarului american?

— Harper, cred, dar nu sunt sigură. Ştiu că era de puţin timp la domnul Bleibner. Era un tânăr foarte plăcut.

— Mulţumesc, lady Willard.

— Dacă mai e altceva…

— Deocamdată, nimic. Lăsaţi totul în seama mea şi fiţi sigură că am să fac tot ceea ce este omenesc posibil pentru a vă proteja fiul.

Nu erau chiar cuvinte de înbărbătare şi am observat cum lady Willard se crispă când el le-a pronunţat. Totodată, faptul că nu şi-a exprimat dispreţul faţă de temerile sale părea o uşurare pentru ea.

În ce mă priveşte, nu crezusem niciodată că Poirot avea o înclinaţie atât de profundă spre superstiţii. L-am abordat în legătură cu asta, în timp ce ne-ndreptăm spre casă. Era serios şi grav.

— Dar cum nu, Hastings, cred în lucrurile astea. Nu trebuie subestimată forţa superstiţiei.

— Şi ce-o să facem acum?

— Toujours pratique, bunul meu Hastings? Eh bien, pentru început, o să telegrafiem la New York spre a obţine mai multe detalii despre moartea tânărului domn Bleibner.

Şi, într-adevăr, trimise telegrama. Răspunsul era detaliat şi precis. Tânărul Rupert Bleibner avea dificultăţi financiare de câţiva ani. Închiriase ambarcaţiuni şi fusese financiare de câţiva ani. Închiriase ambarcaţiuni şi fusese intermediar de fonduri bancare în câteva insule din sudul Pacificului, dar se întorsese la New York, cu doi ani în urmă, unde se înglodase în datorii tot mai mult. Pentru mine, lucrul cel mai important era că reuşise, recent, să împrumute destui bani cu care să se ducă în Egipt. „Am un prieten bun acolo, de la care pot să mă

împrumut", mărturisise el. Aici, totuşi, planurile sale se spulberaseră. Se întorsese la New York, blestemându-şi unchiul cu inima de piatră, care se îngrijea mai mult de casele faraonilor morţi decât de rudele sale. În timpul sejurului său în Egipt se stinse din viaţă sir John Willard. Rupert se afundă şi mai mult în viaţa sa destrăbălată din New York şi apoi, în mod surprinzător, se sinucisese, lăsând o scrisoare care conţinea nişte exprerii curioase. Părea scrisă într-o criză bruscă de remuşcare. Se numea lepră şi degenerat şi scrisoarea se încheia cu afirmaţia că decât aşa, mai bine mort.

O oarecare teorie îmi trecu prin minte. Nu crezusem niciodată, cu adevărat, în răzbunarea unui faraon mort de mult. Vedeam în asta mai degrabă o crimă moderă. Să presupunem că acest tânăr se hotărâse să scape de unchiul său – să zicem, otrăvindu-l. Din greşeală, sir John Willard este cel care primeşte doza fatală. Tânărul se întoarce la New York, bântuit de crima sa. Îşi dă seama cât de inutilă fusese crima şi, doborât de remuşcări, îşi pune capăt zilelor.

Mi-am etalat soluţia în faţa lui Poirot. A părut interesat.

— E ingenios la ce te-ai gândit, serios e ingenios. Poate fi chiar adevărat. Dar omiţi fatala influenţă a Mormântului.

Am ridicat din umeri.

— Chiar crezi că are de-a face ceva cu el?

— Cum să nu, mon ami, de aceea plecăm mâine în Egipt.

— Ce? Am strigat,uimit.

— Cum ţi-am zis. O expresie de eroism conştient apăru pe faţa lui Poirot. Apoi gemu: Dar, vai, marea!

Blestemata de mare! Se plânse el.

*

* *

O săptămână mai târziu. Sub picioarele noastre se aşternea nisipul auriu al deşertului. Soarele fierbinte îşi revărsa dogoarea peste capetele noastre. Poirot era imaginea însăşi a deznădejdii lângă mine. Micuţul domn nu era un bun călător. Croaziera noastră de patru zile din Marsilia fusese o lungă agonie pentru el. Debarcase la Alexandria ca o arătare şi chiar şi obişnuita lui politeţe îl părăsise. De cum sosi la Cairo se şi

îndreptă de îndată spre hotelul „Mena House”, aflat chiar în umbra piramidelor.

Farmecul Egiptului puse stăpânire pe mine. Nu şi pe Poirot. Îmbrăcat, exact ca la Londra, avea în buzunar o mică perie de haine şi ducea un război neîncetat cu praful care se aşeza pe îmbrăcămintea sa de culoare neagră.

— Şi ghetele mele, se plângea el. Uită-te la ele, Hastings. Ghetele mele curate de lac, de obicei atât de elegante şi lucitoare. Uite, nisipul a intrat în ele, mă doare şi s-a depus pe ele, ceea ce-mi întunecă mintea. Şi dogoarea asta îmi fleşcăieşte mustaţa – chiar aşa, fleşcăită!

— Uită-te la Sfinx, l-am îndemnat eu. Simt misterul şi farmecul pe care le degajă.

Poirot se uită la el nemulţumit.

— N-are aerul de a fi fericit, declară el. Şi cum ar putea, pe jumătate îngropat în nisip, în modul ăla neîngrijit. Ah, nisipul ăsta blestemat!

— Ei, lasă, e o mulţime de nisip şi în Belgia, i-am reamintit eu, gândindu-mă la o vacanţă petrecută la Knocke-sur-mer5, în mijlocul a ceea ce un ghid numea „Les dunes impeccables”.

— Dar nu în Bruxelles, a subliniat Poirot. Se uită la piramide gânditor. E adevărat că, cel puţin, au o formă solidă şi geometrică, dar suprafaţa lor nu este netedă, ceea ce este cât se poate de neplăcut. Nici palmierii nu-mi plac. Nu-i plantează măcar în rânduri!

I-am întrerupt lamentările, sugerându-i că ar trebui să pornim spre tabără. Urma să ajungem acolo pe cămile. Animalele îngenuncheaseră răbdătoare să ne urcăm şi să ne lăsăm în seama câtorva băieţi pitoresc îmbrăcaţi, conduşi de un tălmaci volubil.

Trec peste spectacolul cu Poirot pe cămilă. A început cu gemete şi lamentări şi a terminat cu ţipete, gesticulări şi invocaţii ale Fecioarei Maria şi ale tuturor sfinţilor din calendar. În cele din urmă, a coborât în mod laş şi a terminat călătoria pe un măgăruş. Recunosc că o cămilă care merge la trap nu e o glumă pentru un amator. Eu însumi am rămas înţepenit mai multe zile.

În fine, ne-am apropiat de locul s.ăpăturilor. Un bărbat bronzat, cu o barbă căruntă, cu haine albe şi purtând o cască tropicală, veni să ne întâmpine.

— Monsieur Poirot şi căpitanul Hastings? Am primit telegrama dumneavoastră. Îmi pare rău că n-a fost nimeni să vă aştepte în Cairo. Un eveniment neprevăzut a intervenit şi ne-a stricat complet planurile.

Poirot păli. Mâna, care i se strecura după peria de haine, înţepeni.

— Încă o moarte? Şuieră el.

— Da.

— Sir Gui Willard? Am strigat eu.

— Nu, căpitane Hastingsr Colegul meu american, domnul Schneider.

— Şi cauza? Întreabă Poirot.

— Tetanos.

M-am albit. Totul în jurul meu mi se părea că pluteşte într-o atmosferă de rău subtil şi ameninţător. Un gând oribil m-a trăsnit. Dacă urmam eu?

— Mon Dieu, spuse Poirot, pe un ton foarte scăzut. Nu înţeleg. E oribil. Spuneţi-mi, monsieur, nu e nici o îndoială că n-ar fi fost tetanos?

— Cred că nu. Dar dr. Ames vă va spune mai multe decât mine.

— Da, desigur, nu sunteţi doctorul.

— Mă numesc Tosswill.

Deci, atunci acesta era expertul britanic, descris de lady Willard ca funcţionarul mărunt de la British Museum. Deodată, ceva grav şi hotărât la el îmi înaripă imaginaţia.

— Dacă veniţi cu mine, continuă dr. Tosswill, vă conduc la sir Guy Willard. E foarte nerăbdător să ştie când sosiţi.

Am traversat tabăra spre un cort mare. Dr. Tosswill ridică marginea de la intrarea în cort. Trei bărbaţi erau înăuntru.

— Sir Guy, monsieur Poirot şi căpitanul Hastings au sosit, zise Tosswill.

Cel mai tânăr dintre cei trei bărbaţi sări şi veni să ne întâmpine. Era o anume impulsivitate în felul său de a fi, care-

mi aminti de mama sa. Nu era la fel de bronzat ca ceilalţi şi faptul acesta, la care se adăuga o oarecare buimăceală în privire, îl făcea să pară mai în vârstă decât cei 22 de ani pe care-i avea. Se străduia, în mod clar, să facă faţă unui puternic stres mental.

Îi prezentă pe ceilalţi doi, dr. Ames, de vreo treizeci de ani, un om care părea capabil, cu fire de păr cărunt la tâmple, şi domnul Harper, secretarul, un tânăr subţire, plăcut, care purta însemnele naţionale – ochelari cu rame din corn6.

După câteva minute de conversaţie dezlânată, cel de-al doilea ieşi şi dr. Tosswill îl urmă. Am rămas singur cu sir Guy şi dr. Ames.

— Vă rog, puneţi orice întrebări doriţi, monsieur Poirot, spuse Willard. Suntem cu totul buimăciţi de ciudata serie de nenorociri, dar nu este – nu poate fi – nimic altceva decât coincidenţă.

Era un aer de nervozitate în felul său de a fi, care, mai degrabă, învăluia sensul exact al cuvintelor. Am văzut că Poirot îl studia cu atenţie.

— Sunteţi cu adevărat pasionat de aceste lucrări, sir Guy?

— Oarecum. Dar, indiferent de ceea ce se întâmplă sau la ceea ce ajungem, munca va continua. Să ţineţi minte asta!

Poirot se întoarse către celălalt.

— Ce aveţi de spus despre asta, monsieur le docteur?

— Ei bine, spuse afectat doctorul, eu nu am de gând să plec.

Poirot făcu una din grimasele sale expresive.

— Atunci, évidemment, trebuie să aflăm cum stăm. Când a murit domnul Schneider?

— Acum. Trei zile.

— Sunteţi sigur că a fost tetanos?

— Absolut sigur.

— N-ar fi putut fi un caz de otrăvire cu stricnină, de exemplu?

— Nu, monsieur Poirot. Înţeleg ce vreţi să spuneţi. Dar a fost un caz clar de tetanos.

— Nu i-aţi injectat un anti-ser?

— Sigur că da, spuse doctorul rece. Am încercat să facem

toate lucrurile imaginabile cu putinţă.

— Aveţi anti-serul la dumneavoastră?

— Nu. L-am adus de la Cairo.

— A mai fost vreun caz de tetanos în tabără?

— Nu, niciunul.

— Sunteţi sigur că moartea domnului Bleibner s-a datorat tetanosului?

— Absolut sigur. A avut o zgârietură la degetul cel mare de la mână, care s-a infectat şi a dat în septicemie. Aş zice că sumă la fel pentru un nespecialist, dar cele două lucruri sunt total diferite.

— Atunci avem patru morţi – toate complet diferite: un atac de cord, o otrăvire, o sinucidere şi un tetanos.

— Exact, domnule Poirot.

— Sunteţi sigur că nu există nici o legătură între cele patru?

— Nu prea vă înţeleg!

— Să v-o spun pe şleau. Există vreun act comis de cei patru care ar putea părea să denote lipsă de respect faţă de spiritul lui Men-her-Ra?

Doctorul se uită la Poirot plin de uimire.

— Vorbiţi aiurea, monsieur Poirot. Doar nu v-aţi lăsa păcălit să credeţi în toate prostiile alea?

— Numai prostii, murmură Willard supărat.

Poirot rămase liniştit şi nemişcat, clipind puţin din ochii săi verzi ca de pisică.

— Deci nu credeţi în lucruri de-astea, monsieur le docteur?

— Nu, domnule, nu cred, făcu doctorul pe un ton emfatic. Sunt om de ştiinţă şi cred numai în ce ne învaţă ştiinţa.

— Dar cum, nu exista ştiinţă în Egiptul antic? Întrebă, încet, Poirot. El nu aştepta un răspuns şi, într-adevăr, dr. Ames păru descumpănit o clipă. Nu, nu nu-mi răspundeţi, dar spuneţi-mi doar asta. Ce cred muncitorii din partea locului?

— Cred, zise dr. Ames, că atunci când albii îşi pierd capul, băştinaşii le calcă curând pe urme. Recunosc că începe să le fie oarecum teamă – dar n-au nici un motiv pentru asta.

— Mă mir, a zis Poirot nu întru totul convins.

Sir Guy se aplecă în faţă.

Strigă neîncrezător: doar nu credeţi în – oh, chestia-i absurdă! Înseamnă că nu ştiţi nimic despre Egiptul antic dacă credeţi asemenea lucruri.

În loc de răspuns, Poirot scoase din buzunar o broşură – o carte veche, zdrenţuită. Am văzut titlul, „Magia egiptenilor şi chaldeenilor". Apoi, răsucindu-se pe călcâie, ieşi din cort. Doctorul s-a uitat fix la mine.

— Ce idee îl bântuie?

Expresia, aşa de familiară în limbajul lui Poirot, m-a făcut să zâmbesc, când am auzit-o de la altul.

— Nu ştiu exact, am mărturisit. Cred că are un plan anume pentru a scoate spiritele rele din oameni.

Am plecat să-l caut pe Poirot şi l-am găsit stând de vorbă cu tânărul cu faţa prelungă ce fusese secretarul domnului Bleibner.

— Nu, spunea domnul Harper. Sunt numai de şase luni cu expediţia. Da, i-am cunoscut destul de bine afacerile domnului Bleibner.

— Puteţi să-mi spuneţi ceva în legătură cu nepotul său?

— A apărut aici, într-o zi, un tip care nu arăta deloc rău. Nu-l mai întâlnisem, dar alţii da – Ames, cred, şi Schneider. Bătrânului nu i-a făcut plăcere să-l vadă. Erau mereu la cuţite. „Nici un cent", striga bătrânul. „Nici un cent acum sau când voi muri. Vreau să-mi las banii pentru continuarea muncii mele de-o viaţă. Am discutat despre asta, astăzi, cu domnul Schneider". Aşa ceva, dar mai amplu. Tânărul Bleibner a şters-o imediat la Cairo.

— Era bine-sănătos atunci?

— Bătrânul?

— Nu, tânărul.

— Mi se pare că a zis că e ceva în neregulă cu el. Dar nu putea fi ceva serios, altfel mi-aş fi amintit.

— Încă un lucru: a lăsat domnul Bleibner vreun testament?

— După câte ştim, nu.

— Rămâneţi cu expediţia, domnule Harper?

— Nu, domnule, nu rămân. Plec la New York, de îndată ce reglementez treburile aici. Puteţi să râdeţi, dacă vreţi, dar n-

am de gând să fiu următoarea victimă a acestui dat dracului de bătrân Men-her-Ra. Va pune mâna pe mine dacă mai stau.

Tânărul îşi şterse transpuraţia de pe frunte. Poirot se îndepărtă. Dar, peste umăr, îi spuse cu un zâmbet anume:

— Aminteşte-ţi că a făcut o victimă la New York.

— Oh, fir-ar al dracului! Zise domnul Harper, cu toată convingerea.

— Tânărul ăsta e nervos, făcu Poirot meditativ. E terminat, treminat de tot.

L-am privit pe Poirot curios, dar zâmbetul său enigmatic nu-mi spunea nimic. Împreună cu sir Guy Willard şi domnul Tosswill am Scut înconjurul săpăturilor. Descoperirile importante fuseseră transportate la Cairo, dar unele piese din mormânt erau extrem de interesante. Entuziasmul tânărului baronet era evident, dar am crezut, că descopăr o tentă de nervozitate în comportamentul său, ca şi cum n-ar fi putut să scape de simţământul de ameninţare care plutea în aer. Când am intrat în cortul ce ne fusese destinat, pentru a ne spăla, înaintea mesei de seară, o siluetă înaltă, întunecată, în veşmânt alb, ne-a deschis calea, cu un gest amabil, rostind un salut în arabă. Poirot se opri.

— Dumneata eşti Hassan, servitorul lui sir John Willard?

— L-am slujit pe stăpânul meu, sir John, acum îl servesc pe fiul său. Făcu un pas spre noi şi coborî tonul: se spune că sunteţi un înţelept, priceput în a trata cu spiritele rele. Făceţi-l pe tânărul stăpân să plece de aici. Există ceva rău în aerul din jurul nostru.

Şi cu un gest brusc, fără să aştepte un răspuns, se îndepărtă.

— Ceva rău în aer, murmură Poirot. Da, îl simt.

Masa noastră nu a fost prea veselă. Conducerea discuţiei a fost lăsată în seama dr. Tosswill, care ţinu o prelegere în extenso asupra antichităţilor egiptene. Tocmai când ne pregăteam să ne retragem să ne odihnim, sir Guy îl prinse pe Poirot de braţ şi-i arătă ceva. O umbră se mişca printre corturi. Nu era una omenească: am recunoscut clar făptura cu cap de câine pe care o văzusem încrustată pe pereţii mormântului.

Sângele-mi îngheaţă la această privelişte.

— Mon Dieu! Murmură Poirot, făcându-şi o cruce mare. Anubis, zeul cu cap de şacal al sufletelor care ne părăsesc.

— Cineva îşi bate joc de noi, strigă dr. Tosswill, ridicându-se indignat în picioare.

— A intrat în cortul dumitale, Harper, murmură sir Guy, cu faţa palidă ca de mort.

— Nu, zise Poirot, dând din cap, în cel al doctorului Ames.

Doctorul se holbă la el neîncrezător, apoi, repetând cuvintele dr. Tosswill strigă:

— Cineva îşi bate joc de noi. Veniţi, o să-l prindem imediat pe individ. Se repezi hotărât în urmărirea umbrei lunecoase. L-am urmat, dar, oricât am căutat nu am putut găsi nici o urmă a vreunui suflet viu care să fi trecut pe acolo. Ne-am întors, oarecum cu mintea tulburată şi l-am găsit pe Poirot luând măsuri energice, în felul care-l caracterizează, pentru a-şi asigura securitatea personală. Se ocupa să înconjoare cortul nostru cu diferite diagrame şi inscripţii pe care le desena pe nisip. Am recunoscut steaua cu cinci colţuri sau pentagonul, repetată de mai multe ori. Aşa cum îi era vrerea, Poirot ţinea, în acelaşi timp, un discurs improvizat despre vrăjitorie şi magie, în general, despre magia albă7 în opoziţie cu cea neagră, cu variate referinţe la Ka8 şi la Cartea Morţilor9.

Aceasta păru să-i suscite cel mai adânC dispreţ dr. Tosswill, care mă trase deoparte, pur şi simplu firbând de furie.

— Baliverne, domnule, făcu el enervat. Pure prostii. Tipul e un impostor. Nu cunoaşte deosebirea dintre superstiţiile Evului Mediu şi credinţele Egiptului antic. N-am auzit încă un asemenea talmeş-balmeş de ignoranţă şi credulitate.

L-am calmat pe excitatul expert şi m-am dus după Poirot în cort. Micuţul meu prieten radia de bucurie.

— Acum putem dormi liniştiţi, mi-a declarat el fericit. Şi am nevoie de ceva somn. Mă doare capul groaznic. Ah, ce n-aş da să am o ceaşcă de ceai de muşeţel.

Ca un răspuns la rugămintea sa, colţul cortului se ridică şi Hassan apăru cu o ceaşcă aburindă pe care i-o oferi lui Poirot. Se dovedi a fi ceai de muşeţel, o băutură care-i este foarte

mult pe plac. După ce i-a mulţumit lui Hassan şi l-a refuzat când s-a oferit să-mi aducă şi mie o ceaşcă, am rămas din nou singuri. Am mai stat în uşa cortului câtva timp, după ce mă schimbasem, uitându-mă spre deşert.

— Un loc splendid, am rostit cu glas tare, o muncă minunată. Îi simt fascinaţia. Viaţa în plin deşert, examinarea inimii unei civilizaţii dispărute. Cred că şi tu, Poirot, trebuie să simţi această încântare.

N-am primit nici un răspuns şi m-am răsucit puţin uimit. Uimirea mea se preschimbă iute în nelinişte. Poirot zăcea de-a curmezişul patului sărăcăcios, cu faţa convulsionată în mod groaznic. Lângă el, ceaşca goală. M-am repezit spre el, apoi am zbughit-o afară, prin tabără, spre cortul doctorului Ames.

— Doctore Ames, vino imehiat! Am strigat.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă doctorul, apărând în pijama.

— Prietenul meu. Îi e rău. E pe moarte. Ceaiul de muşeţel. Nu-l lăsaţi pe Hassan să fugă din tabără.

Ca o vijelie, doctorul alergă spre cortul nostru. Poirot zăcea precum îl lăsasem.

— Extraordinar, strigă Ames. Pare un atac – sau, ce-ai zis. Că a băut? Apucă ceaşca goală.

— Numai că n-am băut-o, zise o voce liniştită.

Ne-am întors uluiţi. Poirot stătea pe marginea patului. Zâmbea.

— Nu, a spus blând. N-am băut-o. În timp ce bunul meu prieten, Hastings, admira noaptea, m-am folosit de prilej pentru a nu mi-o turna pe gât, ci într-o sticluţă. Sticluţa va merge la analize, la un farmacist. Nu.

— Doctorul făcu o mişcare bruscă – ca un om de bun simţ, veţi înţelege că violenţa nu are nici un rost. În scurta absenţă a lui Hastings, care se repezise să vă aducă, am avut timp să pun sticluţa la loc sigur. Ah, repede, Hastings, pune mâna pe el!

N-am înţeles îngrijorarea lui Poirot. Dornic să-mi salvez prietenul, m-am repeit spre el. Dar mişcarea rapidă a doctorului a avut un alt scop. Duse mâna la gură, un miros de migdale amare umplu aerul, se clătină şi căzu în faţă.

— Încă o victimă, spuse Poirot pe un ton grav. Dar ultima. Poate e soluţia cea mai bună. Are trei morţi la activ.

— Dr. Ames? Am strigat, stupefiat. Dar m-am gândit că te încrezi într-o influenţă ocultă!

— M-ai înţeles greşit, Hastings. Ceea ce am vrut să sugerez a fost că eu cred în teribila forţă a superstiţiei.

Odată ce insufli convingerea fermă că o serie de morţi e supranaturală, poţi aproape să ucizi cu pumnalul un om în plină zi şi asta ar fi pusă tot pe seama blestemului, atât de puternic implantat este instinctul supranaturalului în rasa umană. Am bănuit, de la început, că un om trage foloase de pe urma acestui instinct. Îmi imaginez că ideea i-a venit la moartea lui sir John Willard. S-a iscat, imediat, un val de superstiţii. După câte îmi putean da seama, nimeni nu obţinea vreun câştig anume prin moartea lui sir John. Domnul Bleibner reprezenta un caz deosebit. Era un om foarte bogat. Informaţiile pe care le-am primit din New, York conţineau mai multe idei sugestive. Mai întâi, tânărul Bleibner ar fi spus că avea un prieten bun în Egipt, de la care putea să se împrumute. S-a înţeles tacit că era vorba de unchiul său, dar mi s-a părut că, în acest caz, el ar fi putut s-o spună explicit. Cuvintele sugerează vreun prieten de petreceri de-al lui. Apoi, a făcut rost de destui bani pentru a ajunge în Egipt, unchiul său a refuzat categoric să-i dea vreun penny şi, totuşi, a fost capabil să-şi plătească biletul de întoarcere la New York. Cineva trebuie să-i fi împrumutat banii.

— Toate astea nu prea ţin, am obiectat.

— Dar mai sunt şi altele, Hastings; se întâmplă, destul de des,ca unele cuvinte cu înţeles metaforic să fie luate ad literam. Se poate întâmpla şi invers. În acest caz, cuvintelor obişnuite li se dă un sens mataforic. Tânărul Bleibner a scris destul de clar: „Sunt o lepră”, dar nimeni nu s-a gândit că el s-a împuşcat pentru că ar fi crezut că se contaminase cu boala mortală – lepra.

— Ce? Am făcut eu.

— A fost invenţia inteligentă a unei minţi diabolice. Tânărul Bleibner suferea de vreo boală de piele oarecare;

Trăise în insulele din Pacificul de Sud, unde boala este destul de răspândită. Ames era un fost prieten de-al său şi un medic cunoscut nu i-ar fi pus la îndoială părerea. Când am sosit aici, bănuielile mele erau împărţite între Harper şi dr. Ames, dar curând, mi-am dat seama că numai doctorul ar fi putut comite şi ascunde crimele şi am aflat de la Harper că-l cunoscuse, mai de mult, pe tânărul Bleibner. Fără îndoială, acesta din urmă, cu vreo oarecare ocazie, a făcut un testament sau o asigurare pe viaţă în favoarea doctorului. Acesta a şi văzut şansa de a se îmbogăţi. A fost uşor pentru el să-i inoculeze bătrânului domn Bleibner nişte viruşi mortali. Apoi, nepotul, complet distrus de ştirea groaznică pe care prietenul său i-o transmisese, s-a împuşcat. Indiferent care i-au fost intenţiile, bătrânul Bleibner n-a lăsat nici un testament. Averea sa îi revenea nepotului său şi, de la acesta, doctorului.

— Şi domnul Schneider?

— Nu putem fi siguri. Îl cunoştea şi el pe tânărul Bleibner, îţi aminteşti, şi ar fi putut bănui ceva sau, din nou, doctorul s-o fi gândit că o altă moarte, nemotivată şi inexplicabilă ar întări valul de superstiţii. Mai mult, am să-ţi spun un lucru psihologic interesant, Hastings. Un ucigaş are, întotdeauna, dorinţa puternică de a-şi repeta crima reuşită, performanţa ei îl atrage. De aici temerile mele pentru viaţa tânărului Willard. Silueta lui Anabis pe care ai văzut-o, în seara asta, a fost Hassan, deghizat aşa, la ordinele mele. Am vrut să văd dacă puteam să-l sperii pe doctor. Dar lui îi trebuia mai mult decât supranaturalul ca să se sperie. Am observat că nu era total convins de pretenţiile mele de a crede în lucruri oculte. Comedioara care am jucat-o pentru el nu l-a înşelat. Am bănuit că va încerca să facă din mine următoarea sa victimă. Ah, dar în ciuda blestematei de mări, a căldurii îngrozitoare şi a neplăcerilor cauzate de nisip, micile celule cenuşii încă au funcţionat!

Poirot a avut perfectă dreptate în judecăţile sale. Tânărul Bleibner, cu câţiva ani în urmă, într-o criză de veselie la băutură, făcuse un testament buclucaş, lăsând „tabachera mea pe care o admiri atât de mult şi tot ceea te posed după moarte,

care vor fi mai ales datorii, bunului meu prieten Robert Ames, care odată mi-a salvat viaţa de la înec”. Cazul a fost muşamalizat cât se poate de bine şi, până şi astăzi, oamenii vorbesc despre remarcabila serie de decese survenite în legătură cu mormântul lui Men-her-Ra, ca o dovadă triumfătoare a răzbunării unui faraon de mult dispărut pentru pângărirea sarcofagului său – o părere care, aşa cum mi-a spus Poirot, este contrară tuturor credinţelor şi concepţiilor egiptene.

SFÂRŞIT

1 Faraonul Men-Her-Ra, la care se face mai departe referire ca „unul din acei faraoni slabi ai celei de-a opta dinastii, când vechiul regat era pe cale de a decădea”. A opta dinastie (2280-2040 î.e.n.) care a domnit în Egipt la sfârşitul vechiului regat sau, mai precis, în prima perioadă intermediară (2280-2065 î.e.n.) a inclus opt faraoni despre care există foarte puţine relatări, cu excepţia numelor ultimilor patru faraoni. Numele primilor patru faraoni, care au domnit între 2274 şi 2165 î.e.n. Sunt necunoscute. Nu există nici o menţiune documentară despre Men-her-Ra. În timpul celei de-a opta dinastii, capitala era la Menphis, autoritatea centrală a cedat puterea nobililor locali, ordinea socială a avut de suferit şi primii nomazi din Asia au intrat în Delta Nilului.

2 Al 12-lea faraon din cea de-a optsprezecea dinastie, care a domnit între 1361-1352 î.e.n. Este vestit pentru splendoarea mormântului său, descoperit în 1922: acesta conţinea, pe lângă mume, o mulţime de obiecte preţioase, întrucât faraonul, deşi neînsemnat, a trăit în perioada cea mai somptuoasă din istoria Egiptului.

3 Lord Carnarvon (1866-1923), egiptolog britanic, cunoscut mai ales pentru participarea sa la descoperirea mormântului lui Tutankamon. A murit imediat după deschiderea

mormântului, ceea ce a dat naştere speculaţiilor că ar fi fost pedepsit de blestemul faraonului sau prin vreo otravă necunoscută din mormânt. De fapt, moartea i-a fost cauzată de efectele combinate ale unei înţepături de ţânţar şi ale unei pneumonii.

4 Gizeh este un oraş din Egiptul superior, situat pe malul de vest al Nilului, pe partea opusă de Cairo, la circa 4,8 Km sud-vest de acesta. La 8,5 Km vest de Gizeh se află cele trei piramide ridicate în perioada celei de-a patra dinastii: piramida lui Keops – cea mai mare, avea iniţial 230 mp la bază şi 145,59 m înălţime.

5 O staţiune pe coasta Mării Nordului.

6 aluzie la faptul că asemenea rame se purtau mai mult în S. U. A. Decât în Europa.

7 parte componentă a celor mai multe religii străvechi, era, de fapt, arta ce pretindea că este în stare să determine o zeitate sau o putere supranaturală să facă sau să împiedice o acţiune, sau să schimbe, temporar, ordinea evenimentelor naturale, ori să producă efecte cu ajutorul fiinţelor supranaturale (ca îngeri, demoni sau spirite dispărute) sau prin stăpânirea forţelor secrete ale naturii. Se crede că magia albă produce rezultate benefice, în timp ce magia neagră cauzează moarte sau dezastre.

8 spiritul mortului, al doilea eu, care a format o parte foarte însemnată din credinţa religioasă a vechilor egipteni.

9 O culegere de formule, rugăciuni şi imnuri a cărei cunoaştere era considerată necesară pentru ca sufletul să-şi termine cu bine călătoria spre Sala Judecăţii din regiunea morţilor.